

Jak s vizitkami...

Autor: Mgr. Jaromír JUŘEK

Kopírování a jakékoliv další využití výukového materiálu je povoleno pouze s uvedením odkazu na www.jarjurek.cz.

K vytvoření tohoto výukového materiálu byla využita publikace Ladislava Špačka Malá kniha etikety pro každý den.

1. Jak s vizitkami...

Jak s vizitkami...

Vizitkám se dříve říkalo navštívenky, protože návštěva vždy po příchodu předala vizitku služebné nebo komorníkovi, načež byla uvedena do salonu, kde vyčkávala příchodu hostitele. Ještě dnes se někdy vizitkami označují služební kartičky, navštívenkami pak ty osobní. Na služební vizitce jsou uvedeny všechny kontakty, tedy název a adresa úřadu nebo firmy, telefony, e-mail a jméno je doplněno tituly a funkcí. V mezinárodním styku s tituly šetříme; jsou země (anglosaské nebo asijské státy), kde se tituly neuvádějí a naše vizitky plné titulů před i za jménem pak působí nabubřele. Ostatně i u států, kde si na tituly potrpí, jsou naše tituly málo srozumitelné, nemají-li mezinárodní význam (Ph.D., Ing., Dr.), ale i tak se v různých státech liší jejich pozice před nebo za jménem. Některé tituly jsou v zahraničí neznámé, a pak je zbytečné je na vizitkách uvádět. U úřadů bývají vizitky opatřeny státním znakem, znakem nebo logem města nebo instituce, u firem logem. Na soukromých vizitkách (někdy navštívenkách) je jen jméno bez titulů, případně adresa a soukromý telefon nebo e-mail. Stále častěji se na vizitkách objevuje číslo mobilního telefonu, donedávna považované za přísně soukromou informaci. Je to logické, většina komunikace se už odehrává prostřednictvím mobilů, pevné linky jsou na ústupu. Navíc, u představitelů úřadů nebo firem jde o mobil služební, proto ho nelze považovat za zcela soukromou záležitost. Ostatně operátoři mobilních sítí nám číslo mobilního telefonu sdělí stejně tak jako číslo pevné linky, pokud není číslo embargováno jako neveřejné. Soukromé vizitky užívají často různých forem ozdobného písma nebo jemně tónovaného papíru, což je u služebních vizitek nemístné. Je pozoruhodné, že čím vyšší funkce, tím méně údajů na vizitce najdeme (hlavy států mají na vizitce jen jméno). Jméno uvádíme v pořadí křestní jméno a příjmení, tak je to u všech evropských jazyků, s výjimkou maďarštiny. To nám umožní rychle určit, jak dotyčného oslovit. V některých zemích jsou v oblibě soukromé vizitky společné pro oba manžele; obsahují pak jen křestní jména, společné příjmení (cizí jazyky až na výjimky nepřechylují, proto i příjmení žen mají mužskou podobu) a adresu nebo e-mail. Jestliže jsme v častém styku se zahraničními partnery, musíme mít dvojí vizitky: v češtině a angličtině (němčině, čínštině). Není vhodné potisknout obě strany vizitky; jednak tím dáváme najevo jistou šetrnost, jednak nám to znemožní na zadní čistou stranu vizitky psát vzkazy, zkratky a blahopřání a tím ochudíme její funkci a účel.

Vizitku předáváme často: recipročně, pokud někdo dá vizitku nám, dále jestliže hodláme s naším protějškem v budoucnu udržovat kontakt, a vždy, máme-li nesrozumitelně nebo obtížně zapamatovatelné jméno. Vizitky vkládáme do všech darů, ale i kytic, které předáváme při hromadných příležitostech, aby oslavenec věděl, komu a za co poděkovat. Při těchto příležitostech na vizitku přepíšeme krátký vzkaz, poděkování za pozvání, na vizitku ke kytici herci při divadelní premiéře připojíme pochvalu za skvělý výkon. Dříve se užívala řada zkratk, které byly určeny právě pro komunikaci prostřednictvím vizitek. Například druhý den po vydařené návštěvě u přátel jsme jim poslali kytici s vizitkou a na zadní stranu jsme napsali „P.R.“ a podpis. Zkratka P.R. (pour remercier) vyjadřovala poděkování. Při úmrtí jsme poslali pozůstalým kytici s vizitkou, na které byla zkratka P.C. (pour condoléance), vyjádření soustrasti. Při odchodu z úřadu, při ukončení diplomatické mise nebo při stěhování se posílala vizitka se zkratkou P.P.C. (pour prendre congé), na rozloučenou. Zkratky ze zadní strany vizitky postupně mizí, bezpochyby proto, že tak jak se společenský styk stává stále běžnějším pro nejširší vrstvy, vytrácí se i vše, co vyžaduje speciální znalosti, třeba právě francouzštiny. Ze všech těchto zkratk se dodnes běžně používá už jen jediná: PF. (pour féliciter), přání štěstí.

I když se na zkratky už nedrží, na zadní stranu vizitek se stále píše a má se psát. Vlastní rukou psaným vzkazem s podpisem učiníme z tištěné, trochu neosobní kartičky osobní vzkaz, vizitku tím personifikujeme. Stačí, když na vizitku přiloženou k daru přepíšeme „Hodně štěstí, Petr s Alenou“, nebo ke kytici pro paní domu na návštěvě připojíme vzkaz „S díky za pozvání, Eva s Karlem“. Pokud na vizitky píšeme, měli bychom je vložit do obálky stejného formátu, jako je vizitka. Chceme-li předat v divadle kytici umělci, napíšeme na vizitku „Úžasný zážitek! Jana“, vložíme vizitku do obálky, na ni napíšeme jméno umělce a předáme uvaděčce nebo šatnářce, která se postará o doručení kytice během děkovacího ceremoniálu. (Jestli vás teď napadlo, že Jana chválí ještě dřív, než představení viděla, je to v pořádku, od římských dob se takový počín hodnotí jako piafraus, zbožná lež, které se dopouštíme v dobrém úmyslu. Asi jako mamince pochválíme, jak má hezké dítě, a to i když si to vůbec nemyslíme).

Host předává vizitku jako první, hostitel jako druhý. Předávání a přebírání vizitek je třeba v Japonsku velký obřad: vizitka se podává i přebírá oběma rukama, oba se navzájem ukloní, text na vizitce je třeba přečíst (nelekejte se, na rubu bývá anglicky) a vizitku uložit do náprsní tašky, ne ledabyle do nějaké kapsy. Stejnou proceduru dodržíme v Hongkongu, Číně, Koreji, Singapuru. V arabských zemích nebo v Africe předáváme vizitku pravou rukou a přijaté vizitce věnujeme pozornost, přečteme si ji a pečlivě ji pak uložíme do náprsní tašky. Naše kultura není tak obřadná, ale příslušnou úctu si vizitka zaslouží. Předání vizitky není bezvýznamné gesto, od této chvíle mohu dotyčného člověka vyhledat, zavolat mu, navštívit ho. Je totiž zhmotnělou identitou člověka - najdeme na ní jeho jméno, adresu, spojení. V Evropě a ve Spojených státech se vizitky předávají při ukončení rozhovoru; je to sice logické,

teprve pak víme, jestli má smysl s druhým člověkem pokračovat v kontaktu, ale dnes se prosazuje ještě výhodnější postup: předávat si vizitky hned při úvodním seznamovacím rozhovoru. Tento zvyk přišel z Japonska a je pro společenský a obchodní kontakt přirozenější: od počátku máme jasno, s kým hovoříme, jak ho oslovovat, co lze od kontaktu očekávat.

Grafické ztvárnění vizitky nám hodně prozradí o jejím majiteli: okázalé, zlaté s raženým tiskem, atypického formátu nebo vizitky hýřící barvami a obrázky svědčí o křečovitě snaze zaujmout alespoň vizitkou, jednoduché prozrazují dobrý vkus a sebevědomí plynoucí z jistoty, že už jméno samo nebo firma budí respekt. Vizitku si prohlédneme, přečteme a můžeme prohodit něco, co prokáže, že jsme se s ní opravdu seznámili, třeba si všimneme adresy, titulu, grafické úpravy. Kritické poznámky si necháme pro sebe, pochvalné naopak vyslovíme nahlas. Pak vizitku opatrně uložíme tak, abychom ve svém protějšku nezbudili dojem, že ji odhodíme do prvního koše. Během jednání bychom měli vizitky nechat ležet na stole, aby bylo zřejmé, že stále sledujeme postavení, tituly a jména jednajících osob. Po ukončeném jednání vizitky uložíme do náprsní tašky.

Vizitky bychom měli mít vždy po ruce, úporné hledání ve všech kapsách, které muž v obleku má, vzbuzuje rozpaky. Před odchodem z domu na společenskou akci se vždy přesvědčíme, zda máme s sebou dostatečný počet vizitek. Mějme ve všech oblecích jednu kapsu nebo v náprsní tašce jedno oddělení vyhrazeny pro vizitky, abychom si zvykli jedním hmatem vizitku vytáhnout a předat. Neesteticky a nedůstojně působí vizitky ušmudlané, zpřehýbané, s ohnutými rohy (dříve záměrně ohnutý roh vizitky znamenal, že nás návštěva nezastihla doma). U žen samozřejmě strpíme několikaminutové přehrabování se v kabelce bez poznámek, zatím nikdo nepřišel na to, jak proces hledání vizitek v dámské kabelce urychlit..., ale žena by měla mít vizitky v pouzdře-vizitkovníku, aby je ochránila před stopami rtěnky nebo řasenky.

Dokumenty:

<http://www.youtube.com/watch?NR=1&feature=endscreen&v=ZVKpWHjftc>

<http://www.rancer-petr.cz/clanky/vlastni/38-tv-serial-etiketa>

Obsah

1. Jak s vizitkami...

2